

élettani determinizmus épp úgy létezik, mint a mechanikai; a véletlen valóiban nem egyéb, mint végtelenül összetett törvények eredője; a látzólagos célzatosság sem elérhetetlen a tudományos elemzés számára. Viszont igaz ezzel szemben az is, hogy minden élő anyagnak sajátos törvényei vannak, hogy az élőlény természete és szerkezete különleges, hogy szerkezete folytán vissza tud hatni saját elemeire és magasabb szintézisbe tudja összefogni azokat, és mindaz a vitalisták ellenállását igazolja a mechanisták olykor túl egyszerű magyarázataival szemben.

Az előbbieket azonban csak gyors vázlata a marxista érvelésnek. Viszont elégséges ahhoz, hogy rávezessen a Prenant könyvében vallott marxista biológia központi gondolatának megértésére, nevezetesen: az élet lényegesen „dialektikus” folyamat; „minden szerves lény — mondja Engels — állandóan azonos és mégis mindig más”; a szerves lény csak az anyag állandó mozgása mellett él, folytonosan ki van téve a saját alkotó elemei és a környezete kölcsönhatásainak. Kivülről anyagokat vesz fel, amit magához hasonlít és olyan anyagokat választ ki, amik viszont környezetét módosítják. Így amikor a már meglévő elemek sajátos vegyüléséből származó élet megjelent az eddig élettelen világban, valóságos alkotás jelent meg a földön, mely visszahat az őt alkotó világra és megváltoztatja azt. Ezért a föld történetét valamely adott pillanatban sohasem lehet teljesen megmagyarázni az elmúlt fejlődési fokok megismétlésével. Ezért nem találja a felsőbb forma teljes igazolását az alacsonyabbban.

Világos, hogy ez a felfogás azért, hogy szétrobbantja a túl merev meghatározásokat és megszünteti az önkényes ellentmondásokat, teljesen megújítja a biológia problémafelvetéseit.

Schmiedt Ferenc

A TELEVIZIÓ FRANCIAORSZÁGBAN. A televíziót rendszerint ÖSZ-szetévesztik a telefotográfiával, holott a telefotográfia valamely mozdulatlan kép távolbavetítése ritkább-sűrűbb pontocskákban, amikor a vetítés csak néhány percig tart, míg a televízió *mozgó* képek távolbavetítése. Az említett pontocskák hasonlóak azokhoz a pontokhoz, amiket figyelmes nézéssel bármelyik ujságfényképen felfedezünk. A felvett képet ezek a különböző erősségű pontocskák adják vissza a fény és árnyék játéka révén.

Valamely stúdióbeli közvetlen felvételt természetesen sokkal nehezebb a távolba vetíteni, mint egy kész filmet. A „mechanikus-optikai” kamera másodpercenként egy millió pontocskát ad le. A kamera világítása 15 ezer gyertyafény, ami kb. 55 fokos hőséget okozna, ha egy meglehetősen bonyolult — mert okvetlenül hangtalan — légi hűtőkészülék nem csökkentené szinte a megszokottra. Franciaországban 2 és félkilométer hosszú különleges kábel köti össze a Rue Grenelle-beli stúdiót az Eiffel-torony tővében levő leadóval. Ez a leadó 8 méteres hullámhosszon és 2.5 Kw.-tal dolgozik. Az antenna a torony tetején van és egy új feeder köti össze a leadóval. Ez a „feeder” két egymásba illesztett csőből áll, a külső átmérője 10 cm. és rézből készült, a belső átmérője 18 mm. és minden méter hosszban szigetelő övezik.

A távolba vetített előadások új teret nyújtanak a rendezők, díszletfestők, színészek és zenészek számára. Ezek az előadások mindenképp előtt sajátos technikát követelnek, az egyszerű arcfestésben ugyanugy, mint a színpadi tömeg mozgatózásában. Új és sajátos előadások, szindarabok és revük készülnek majd az új „néző-hallgatók” számára.

Sok szó esett róla, és nem csekély aggodalommal, hogy a távolba vetítés majd elvonja az embereket a mozitól, a színháztól és a music

hali-októól. Ugy véljük alaptalanul, mert a távolbavetítés nemcsak, hogy nem ártalmas versenytárs, hanem épp a legkitűnőbb népszerűsítő. Egy jó színészt, akit a képvevő készülékünkön láttunk, megnézünk a színpadon vagy a mozivásznon is. Ettől eltekintve azonban a távolbavetítés remélhetően sajátos előadásokat közvetít, ami nem lehet akadályai annak, hogy a színházakat és mozikat látogassuk, akárcsak ma. De vannak még más szempontok is: az új és rendszeres előadások jelentékeny művészi személyzetet követelnek, ami igen jótékony hatással: lesz a válság által különösen megviselt művészvilágra s a képességek előrelátható versengése is mindenkép' csak előnyös lehet a művészet fejlődésére.

A színelőadások, az ének, a tánc, a torna és a különféle művészi játékok mellett ne feledkezzünk meg a távolbavetítés egy különösen figyelemre méltó alkalmazásáról, a képriportról.

Bizonyos, hogy egyelőre a stúdiókon kívüli munkának szinte legyőzhetetlenek az akadályai. Feltételezhető azonban, hogy a közeljövőben mozgékonyabbak leszünk a közvetítés terén: és néző-hallgató épp olyan frissen értesül a dolgokról, mint maga a riporter.

A távolbalátó riportáznak szinte kimeríthetetlenek a lehetőségei: aktualitások, utazások, látogatások, amit csak a legtermékenyebb képzelet elgondolhat. Nagy szerepet játszik majd a sportesemények közvetítése, ami ha nem is nyújt összképet, mégis közelebb hozza a küzdelem jeleneteit és hangulatát.

A vevőkészülék képfelülete kicsinek tűnik: de ez csak látszat. A képek sokkal élesebbek. Tudni kell, hogy a katód-cső átmérője megfelel a képfelület szélességének. Ettől eltekintve a képvétel az amatőrök-nél egy szobába történik. Már pedig a készülék kis képfelülete, másfélméterről nézve, megfelel egy 15 méterről nézett két méteres szélességű képfelületnek. Ez a legtöbb közepes mozi terem látásaránya s nem követelhetünk a távolbavetítéstől sem többet, mint a mozitól.

Franciaországban a külföldi vetítésekkel egyenrangú eredményeket értek el. A stúdió azonban rendszeresen csak sajátos távolbavetítésre szánt filmeket közvetít. A leadást (8 millió pontocska másodpercenként) egyforma jól fogják Párisban és Páris környékén. Egy különleges leadás másodpercenként 200 ezer pontocskát vetít 200 km. távolságra, ami a Mans-Páris közti távolságnak felel meg. Ez utóbbi vetítés igen fontos a televízió terjesztése szempontjából. Viszont ez a vetítés egyelőre a részletek élességének rovására megy, bár a: másodpercenkénti 200.000 pontocskával is tisztán vehető a képek háromnegyed része.

Mindenesetre ma a Rue Grenelle-beli stúdió technikai tökéletességében egyedülálló s a leadó állomás a ma elérhető élességgel vetíti a közvetlenül felvett előadásokat. (R. B.)

HITLER LÉPÉSÉNEK VISSZHANGJA A ROMÁN SAJTÓBAN

MI A TANULSÁG?: „Németország akciójából a következő tanulságok vonhatók le: 1. A Népszövetség nem más, mint fikció! 2. Franciaország számára Hitler Adolf már nem külön bohém ezekután, hanem, hatalmas európai erő, az új Hannibál, aki holnap már Párisz kapuit döngetheti! 3. A német nemzetiszocializmus az élteit három év alatt nemcsak első újjászületést hozott, hanem félelmetes presztízszt szerzett a külföld felé is! 4. Ami Románia helyzetét illeti, tudomásunk Szerint, nincsen közünk a Rajnához. Egy szövetség az erős Németországgal, csak hasznunkra lennel" (Porunca Vremii, szélsőjobbaldali.)